

Universitat de Lleida
Departament d'Història

AJUNTAMENT D'ALGUAIRE
PATRONAT MUNICIPAL
«JOSEP LLADONOSA I PUJOL»

FAMÍLIA PAGESA I ECONOMIA RURAL

VII CONGRÉS sobre

Sistemes agraris, organització social i poder local

21 a 23 de maig de 2009

Primera circular (maig 2008)

A la primavera del 2009 es realitzarà a Alguaire el VII Congrés sobre *Sistemes agraris, organització social i poder local*. En aquesta ocasió es vol reflexionar sobre les estratègies que les famílies pageses han posat a punt per tal de poder mantenir i, en ocasions, fins i tot millorar les seves condicions de vida materials i el seu estatus social. El congrés s'estructura en tres sessions, que es corresponen a les darreres grans etapes de la història: medieval, moderna i contemporània.

Les línies d'estudi que proposem són les següents:

1. Les estratègies matrimonials com a instrument per al manteniment i l'enfortiment de les famílies pageses. La família pagesa no és un tot homogeni. Les seves dimensions són variables, també la seva situació social i capacitat econòmica. Interessa especialment la petita i mitjana família pagesa, considerant tant el possible èxit econòmico-social com la seva possible desaparició.
2. El paper de les activitats no agràries –la pluriactivitat– en les estratègies pageses per mantenir les seves condicions de vida. Des d'aquesta perspectiva, caldrà analitzar el paper de les activitats industrials i de serveis en el món rural. Treball a casa confeccionant objectes diversos (càntirs, espadenyas, formatges, licors, entre d'altres) o bé prestant serveis (com seria l'establiment d'una botiga); treball als molins, a les premses, a les bòviles i en d'altres empreses.
3. Les estratègies d'accés a la terra per part de la pagesia a través de diverses vies, com la compra, l'establiment emfitèutic, les formes contractuals de curta durada. Conèixer la capacitat d'augmentar o reduir la superfície de terres tingudes per una família pagesa en funció de les necessitats variables que

podia tenir. L'extens àmbit cronològic permet ubicar els estudis en conjuntures diferents i en estratègies diverses, tant pel que fa a la família pagesa com als sectors més benestants de la societat, en el marc de la societat senyorial o bé capitalista.

4. En relació amb aquests temes anteriors, esdevé fonamental l'estudi del paper de la dona en aquestes estratègies: treball a casa –com a mare i com a prestadora de serveis–, a l'explotació familiar –en diverses tasques agràries–, fora de l'explotació –com a venedora dels excedents familiars al mercat, com a treballadora en el tèxtil, com a mossa o mosseta en altres cases-. L'estudi de les etapes medieval i moderna exigeix un esforç especial, per les limitacions que presenten les fonts documentals.

Els congressos sobre “Sistemes agraris, organització social i poder local” tenen ja una dilatada experiència, han comptat amb la participació de reconeguts historiadors, són publicats regularment per l'Institut d'Estudis Ilerdencs de la Diputació de Lleida –copatró del Patronat Municipal Josep Lladonosa d'Alguaire- i han estat citats a bastament per diversos treballs acadèmics, i ressenyats en revistes especialitzades. Les sis trobades anteriors han girat al voltant dels béns comunals, les solidaritats pageses, el control social i la vida quotidiana, les fires i els mercats, les condicions de vida i, en l'últim congrés, sobre el poblament i el territori, sempre tenint com a marc de referència el món rural.

Disposem de la pàgina www.sistemesagraris.udl.cat on anirem donant informació sobre aquest congrés, així com sobre els anteriors. En la mesura que sigui possible, agraiem la ubicació d'enllaços a la nostra pàgina des d'aquelles dels vostres centres de treball que hi tinguin relació. Des d'aquesta pàgina es pot obtenir informació sobre les actes anteriors i dades per tal d'accedir a l'editorial.

Les propostes de comunicació –títol, autor, resum i direcció postal i electrònica- s'han d'enviar al Comitè Científic, preferentment abans del *31 d'octubre de 2008*, a la següent adreça de correu electrònic:

sistemesagraris@historia.udl.cat

En un termini màxim de dues setmanes, s'informarà el comunicant per correu electrònic sobre l'acceptació de la comunicació.

La comunicació completa, d'una extensió aproximada de 20 pàgines de 2.400 caràcters, i incorporant els elements gràfics, s'ha de lliurar abans del *15 de març de 2009*, en l'adreça electrònica esmentada en dos formats: word (extensió .doc) i PDF.

En el termini de dues setmanes des de la seva recepció, es comunicarà per correu electrònic si el treball és acceptat.

Durant el primer trimestre de 2009 s'informarà sobre la inscripció que s'haurà de fer a la Secretaria del Congrés, ubicada a l'Ajuntament d'Alguaire (telèfon 973-756006).

Comitè Científic:

Coordinació científica del Setè Congrés: Jordi Bolòs Masclans, Antonieta Jarne Mòdol i Enric Vicedo Rius (coordinador general).

Jaume Barrull Pelegrí, Joan J. Busqueta Riu, Manuel Lladonosa Vall-Ilebrera, Conxita Mir Curcó.

Adreça postal:

FAMÍLIA PAGESA I ECONOMIA RURAL

Universitat de Lleida
Departament d'Història
(despatx 2.14.1 – Enric Vicedo Rius)
Plaça Víctor Siurana, 1
25003 LLEIDA

